

Gusül abdestinin hikmetleri ve alınışı

“Birsenler” rumuzlu okuyucumuz: “Gusül abdesti almanın hikmetleri nelerdir? Gusül abdesti nasıl alınır?”

Gusül abdesti almanın maddî-manevî birçok fayda ve hikmetleri vardır. Her şeyden önce belli durumlarda Allah'ın emridir ve farzdır. Aynı zamanda Peygamber Efendimiz'in (asm) şefaatine esas olmak üzere sünnet-i seniyye sevabı kazandırmaktadır. Bu sevaplara denk olarak gusül, günah kirlerinden arınmaya vesile olmaktadır. Netice olarak gusül abdesti bizim için hususî bir feyiz kaynağıdır.

Belli aralıklarla vücudumuzun temizliğini sağlamak için gusül yapmak bir zorunluluktur. Gusül ile bedenin tüm kirleri yok olur, beden temizlenir. Böylece vücut, sağlık ve sıhhati tehdit eden mikroplardan da arınmış olur.

Günübirlik temizlik için duş aldığımızda bile, guslün adap ve erkânına riayet ettiğimizde hem hades veya büyük hades hallerinden kurtulmuş oluruz; hem de âdetimizi ibadete çevirmiş oluruz. Bu durumda gusül bir yandan vücudumuzu maddî kirlere temizlerken, diğer yandan bizi hem ibadete hazırlamakta, hem de kendisi ibadet sevabı kazandırmaktadır. Gusül, abdesti de kapsadığından, ibadet için ayrıca abdest almaya gerek duymayız.

Cünüplük veya aybaşı gibi belirli süreçlerden sonra gusletmenin bir diğer hikmeti de, insana yeniden yaşama enerjisi sağlamasıdır. Hayız veya lohusa durumu ile bitkin ve yorgun düşen; cinsî boşalma ile de gevşeklik ve yorgunluk haline giren insan vücudu, guslettiği anda kaybettiği enerjisini yeniden toplar, yorgunluk ve bitkinlikten kurtulur. Yeni temizlik süreci insan hayatında âdeta yepyeni bir temiz sayfa açar.

Gusletmenin bir diğer hikmeti de, vücudu dinç, dinamik ve canlı tutmasıdır. Varlığının dörtte üçü su olan insan vücudu temiz su ile buluştuğunda, eski yorgunluğunu atar, dinlenme sürecine geçer, yeni bir canlılık ve dinamizm toplar. Gusül ile beraber âdeta hayat yeniden başlar. İnsan ruhu ve duyguları yeniden

kendine gelir. İnsan ruhu yeni başarılar için gusül ile beraber kendinde yeniden güç bulur.

Gusül abdestinin alınışına gelince: Hazret-i Âişe Validemiz (ra) anlatıyor: “Resûlullah (asm) gusül abdesti almak istediği zaman başta ellerini su kabına sokmadan önce yıkardı. Sonra edep yerini yıkar ve namaz abdesti gibi abdest alırdı. Sonra saçını diplerine kadar ıslatırdı. Sonra başından aşağıya üç defa su saçardı.”¹

Gusül abdesti âdâb ve erkânına uygun olarak şöyle alınır:

Gusül almak için kapalı veya gizli bir yer tercih edilir. Mümkünse avret mahalli bir peştamal veya örtü ile örtülür. Avret mahalli açık iken kibleye dönülmez.

Gusle başlarken besmele çekilir ve niyet edilir. Niyetin kalben yapılması yeterlidir. Kalben, farz olan guslü yaparak cünüplüğü kaldırmaya ya da hayız halinden temizlenmeye; namaz kılmayı ve Kur’ân okumayı kendisine helâl etmeye karar vermek kâfidir.

Şafîilere ve Malikîlere göre, niyetin kalple beraber dil ile de yapılması efdaldir.

Sonra ellerini bileklerine kadar yıkar. Dişlerini yıkar, misvaklar veya fırçalar. Sonra bedeni üzerinde kir ve pislik varsa yıkar ve temizler. Kirli olsun, temiz olsun; avret mahallini ve uyluklarını yıkar. Sonra namaz abdesti gibi abdest alır. Abdest esnasında ağızına bol su verir ve çalkalar, oruçlu değilse suyu boğazına kadar vardırır. Burnuna da bol su çeker ve burnunu temizler. Su ayağı altında birikiyorsa ayağını yıkamayı en sona bırakır.

Sonra başını üç defa su dökerek ve ovarak yıkar. Daha sonra sağ omuzundan başlayarak bedeninin sağ tarafını; daha sonra da sol omuzundan başlayarak bedeninin sol tarafını üçer defa ovarak ve hiçbir kuru yer bırakmadan yıkar. Yıkanırken göbeğinin oyuğuna, küpe deliklerine ve saç ve sakalının arasına daha dikkatli davranır, vücudun girinti ve kırışık yerlerine suyun iyice girmesini sağlar. Bunun için parmak aralarını ve gereken diğer yerleri hilâller ve ovar.

En sonda da eğer altında su birikmiş ise, sudan çıkar ve ayağını yıkar. Yıkandıktan sonra temiz bir havlu ile kurulandır. Ve mümkün merteye çabuk davranarak avret yerlerini örter ve giyinir.

Böylece dört mezhebe göre adabına uygun olarak gusül abdesti alınmış olur.

Dipnotlar:

1-Tirmizî, Tahâret, 76